

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové a soudců Ladislava Derky a Zdeňka Kühna v právní věci žalobkyně: **a) J. B., b) P. I.**, obě zast. Mgr. Michaelou Kopeckou, advokátkou se sídlem Krkonošská 17, Praha 2, proti žalovanému: **Státní pozemkový úřad pro Středočeský kraj a hl. m. Prahu**, se sídlem Nám. W. Churchilla 1800, Praha 3, o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného, o nesouhlasu Městského soudu v Praze s postoupením věci,

t a k t o :

K řízení je místně příslušný Krajský soud v Praze.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobou doručenu Krajskému soudu v Praze (dále jen „krajský soud“) dne 2. 11. 2017 se žalobkyně domáhají ochrany proti nečinnosti žalovaného.

[2] Krajský soud usnesením ze dne 8. 2. 2018, č. j. 45 A 141/2017-39, postoupil věc Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“). Postoupení věci odůvodnil odkazem na § 7 odst. 2 a 6 věty první s. ř. s. s tím, že žalobkyně správně označily jako žalovaného Státní pozemkový úřad pro Středočeský kraj a hl. m. Prahu. Do 31. 12. 2016 existoval samostatný Krajský pozemkový úřad pro Středočeský kraj, ke kterému žalobkyně podaly v roce 2016 návrhy na vydání rozhodnutí podle zákona č. 229/1991 Sb. o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku (zákona o půdě). S účinností ode dne 1. 1. 2017 byl Krajský pozemkový úřad pro Středočeský kraj sloučen s Krajským pozemkovým úřadem pro hl. m. Prahu a tento jediný Krajský pozemkový úřad převzal řízení vedená původně oběma krajskými pozemkovými úřady. Pro místní příslušnost soudu jsou určující podmínky ke dni zahájení řízení, a to dle § 11 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. Žalovaný má sídlo na území hl. m. Prahy, proto je místně příslušným soudem Městský soud v Praze. Nejde o případ, že by měl žalovaný své sídlo mimo obvod své působnosti. Krajský soud proto postoupil věc městskému soudu.

[3] Městský soud vyjádřil nesouhlas s postoupením věci krajským soudem, proto věc předložil Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí. Městský soud připustil, že by byl místně příslušným soudem, avšak tuto příslušnost je třeba zkoumat na počátku soudního řízení. Nestane-li se tak, je nedostatek místní příslušnosti zhojen. V dané věci byla žaloba doručena krajskému soudu dne 2. 11. 2017, avšak krajský soud věc ihned nepostoupil městskému soudu a učinil ve věci řadu procesních úkonů, které blíže konkretizoval. Účastníci nenamítali nepřislušnost krajského soudu. S ohledem na postup krajského soudu byl zhojen nedostatek jeho místní příslušnosti a nebyl dán důvod věc postoupit městskému soudu.

[4] Městský soud poukázal na usnesení Nejvyššího správního soudu z 30. 11. 2017 čj. Nad 315/2017-49, ve kterém soud posuzoval obdobné skutkové okolnosti, přičemž zdůraznil zásadu, že zkoumání místní příslušnosti se soustředí jen na začátek řízení (na rozdíl od věcné příslušnosti). Není-li věc po podání žaloby postoupena k vyřízení soudu místně příslušnému a jsou činěny úkony směřující k projednání žaloby, je pro další řízení zhojen případný nedostatek místní příslušnosti.

[5] Nejvyšší správní soud z předloženého spisu zjistil, že dne 2. 11. 2017 byla krajskému soudu doručena žaloba. Usnesením z 8. 11. 2017 krajský soud vyzval žalobkyně k zaplacení soudního poplatku a zástupkyni žalobkyň vyzval k předložení plné moci. Dále přípisem z 28. 11. 2017 vyzval žalovaného k předložení správního spisu a k vyjádření k žalobě a poučil jej dle § 8 a § 51 odst. 1 s. ř. s. Krajský soud telefonicky dne 17. a 30. 1. 2018 urgoval žalovaného o zaslání správního spisu. Žalovaný se k věci samé vyjádřil podáním z 26. 1. 2018. Přípisem z 30. 1. 2018 poučil žalobkyně dle § 8 a § 51 odst. 1 s. ř. s. a stanovil jim lhůtu k eventuální replice k vyjádření žalovaného. Žalobkyně se vyjádřily podáním z 6. 2. 2018 k vyjádření žalovaného. Žádný z účastníků nenamítl místní nepřislušnost krajského soudu. Krajský soud poté vydal dne 8. 2. 2018 usnesení o postoupení věci městskému soudu.

[6] Podle § 7 odst. 2 s. ř. s.: *Nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je ke řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany. Má-li tento správní orgán sídlo mimo obvod své působnosti, platí, že má sídlo v obvodu své působnosti.*

[7] Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že pro zkoumání a posuzování místní příslušnosti platí zásada *perpetuatio fori*, která vyjadřuje, že místní příslušnost jako podmínka řízení se posuzuje podle okolností, které existují v den zahájení řízení, tj. v den podání žaloby u soudu, a že trvá až do skončení řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 2. 2007, čj. 2 Azs 156/2006 - 38). Výše uvedené s. ř. s. neupravuje, proto se na základě § 64 s. ř. s. přiměřeně použije § 105 odst. 1 o. s. ř., v němž je tato zásada stanovena.

[8] Lze přisvědčit oběma soudům, že s ohledem na sídlo žalovaného by dle výše citovaného § 7 odst. 2 s. ř. s. místně příslušným měl být Městský soud v Praze a krajský soud měl po doručení žaloby věc postoupit. To však neučinil a svou místní příslušnost začal zkoumat až v době, kdy ve věci učinil výše uvedené úkony (viz odstavce [5] tohoto usnesení).

[9] Nejvyšší správní soud již také dříve vyslovil, že „[z]koumání místní příslušnosti se pak na rozdíl od příslušnosti věcné soustředí jen na začátek řízení. Není-li nedostatek místní příslušnosti odbalen, ať již soudem samotným či k námitce účastníka řízení, a není-li věc postoupena ke vyřízení soudu místně příslušnému (...), je pro další řízení případný nedostatek místní příslušnosti již zhojen. Má se tedy za to, že rozhoduje soud místně příslušný, ačkoli tomu tak není.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2007, čj. 8 Azs 118/2006 - 81).

[10] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že ačkoliv dle § 7 odst. 2 s. ř. s. by měl být místně příslušným Městský soud v Praze, s ohledem na to, že krajský soud již v době od podání žaloby učinil řadu úkonů, a s ohledem na to, že účastníci řízení v žádném ze svých podání nenamítali nepřislušnost krajského soudu, došlo v daném případě ke zhojení nedostatku místní příslušnosti tohoto soudu. Obdobně postupoval Nejvyšší správní soud např. i v usnesení z 30. 11. 2017 čj. Nad 315/2017-49.

[11] Vzhledem k uvedenému Nejvyšší správní soud shledal důvodným nesouhlas Městského soudu v Praze s postoupením věci, a proto podle § 7 odst. 6 s. ř. s. rozhodl tak, že k řízení je místně příslušný Krajský soud v Praze. Rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o této otázce jsou soudy vázány.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. března 2018

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu